

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการสร้างวินัยนักเรียน

โรงเรียนเทศบาลเมืองปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

โภมล พจนานพวงศ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

**THE ROLE OF THE EDUCATION INSTITUTION
IN SUPPORTING CREATION OF STUDENT DISCIPLINE
IN THE MUNICIPAL SCHOOL UNDER PAKPHANANG
ADMINISTRATION NAKHON SI THAMMARAT**

GOMOL POTJAMANPONG

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirement for the Master of
Education Degree in Educational Administration
Nakhon Si thammarat Rajabhat University
Academic Year 2006**

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการสร้างวินัยนักเรียน

โรงเรียนเทคโนโลยีปักษ์ใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช

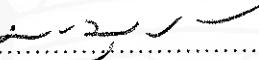
ผู้วิจัย นายโภมล พจมานพวงศ์
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

คณะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย มาศสุพงศ์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิชิต บุรีสิดม.)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิลรัตน์ อินทร์ทอง)

ประธาน

คณะกรรมการสอบ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธงชัย มาศสุพงศ์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิลรัตน์ อินทร์ทอง)

กรรมการ

(อาจารย์สุภาพ แก้วตาทิพย์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาตะกาญจน์)

กรรมการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิหารการศึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาตะกาญจน์)

(อาจารย์คำพล ศิริพันธ์)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

วันที่ 11 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2549

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	บทบาทผู้บุริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนเทศบาลเมืองปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ผู้วิจัย	นายโภกมล พจมานพวงศ์
สาขา	การบุริหารการศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลงชัย มาศสุพงศ์
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชิต บุรีสุดม ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิลรัตน์ อินทร์ทอง

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาระดับและการเปรียบเทียบบทบาทผู้บุริหารสถานศึกษาใน การส่งเสริมการสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนเทศบาลเมืองปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้บุริหารสถานศึกษา 15 คน และครู 81 คน จำนวน ห้องหมอด 96 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 53 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน ทดสอบค่าที ($t - test$) และค่าเออฟ ($f - test$)

ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทผู้บุริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนเทศบาล เมืองปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาในรายด้าน พ布ว่าทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านการให้การสนับสนุนงบประมาณการจัดกิจกรรม ด้านการส่งเสริมความมีวินัยของ นักเรียน ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการให้การนิเทศ ด้านการวางแผน/นโยบาย ด้านการจัด หลักสูตรการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลอยู่ในระดับสูง เช่นเดียวกัน

2. เปรียบเทียบระดับบทบาทผู้บุริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนเทศบาลเมืองปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างเพศที่ต่างกัน มีระดับการปฏิบัติ ที่ไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบระดับบทบาทผู้บุริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนเทศบาลเมืองปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างอายุที่ต่างกัน มีระดับการปฏิบัติ ที่ไม่แตกต่างกัน

4. เปรียบเทียบระดับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการสร้างวินัยนักเรียน

โรงเรียนเทศบาลเมืองปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีระดับการปฏิบัติที่ไม่แตกต่างกัน

5. เปรียบเทียบระดับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนเทศบาลเมืองปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างระดับประสบการณ์ที่ต่างกัน มีระดับการปฏิบัติที่ไม่แตกต่างกัน

6. เปรียบเทียบระดับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนเทศบาลเมืองปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างตำแหน่งที่ต่างกัน มีระดับการปฏิบัติที่ไม่แตกต่างกัน

7. เปรียบเทียบระดับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนเทศบาลเมืองปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างโรงเรียนที่ต่างกัน การปฏิบัติที่แตกต่างกันระหว่างโรงเรียนเทศบาลปากพนัง 2 (ท.2) กับโรงเรียนเทศบาลวัดนาควารี (ท.3) ส่วนโรงเรียนคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ABSTRACT

The Title	The Role of the Educational Institution Administrators in Supporting Creation of Student Discipline in the Municipal Schools under Pakphanang Municipality Administration, Nakhon Si Thammarat
The Author	Mr. Gomol Potjamanpong
Program	Educational Administration
Thesis Chairman	Assistant Professor Tongchai Massupong
Thesis Advisors	Assistant Professor Chit Purisodom Assistant Professor Nilrat Intong

The objective of this research was to study the role of the educational institution administrators in supporting creation of student discipline in the municipal schools under Pakphanang Municipality Administration, Nakhon Si Thammarat. The samples consisted of 15 administrators, and 81 teachers, totaled 96. The instruments used to collect data were rating-scale questionnaires. The data were analyzed by means of percentages, arithmetic means, standard deviation, t-test and F-test.

The findings were as follows:

1. The role of the educational institution administrators in supporting creation of student discipline in the municipal schools under Pakphanang Municipality Administration, Nakhon Si Thammarat as a whole was at the higher level. As individual aspects were considered, all aspects: policy planning, facility , supporting creation of discipline, supporting budget, curriculum and teaching-learning, supervision, and evaluation were as well at the higher level.

2. The comparisons of role of the educational institution administrators in supporting creation of student discipline according to the opinions of informants with different sexes, ages, levels of education, periods of experience, and positions were not different. While the comparison among the schools was significantly different at .05 There was a difference between Tetsaban Wat Nakwaree School and Tetsaban Pakphanang 2. While other pairs were not different.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลือแนะนำอย่างดีเยี่ยมจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ดร. มนัส พงศ์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชิต บุริสุดม
และผู้ช่วยศาสตราจารย์นิลรัตน์ อินทร์ทอง กรรมการที่ปรึกษาที่ได้ให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็น
ต่างๆ ในภาระวิจัย ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ มาโดยตลอด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็น
อย่างสูง

ขอขอบคุณอาจารย์อาจารย์อาวุโส สุวรรณโนen ผู้อำนวยการกองการศึกษา ว่าที่รัฐยศรี วัฒนชัย
ละองศิริวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลวัดนาคราชี อาจารย์อิงกล ดวงแก้ว รองผู้อำนวยการ
สถานศึกษาที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ให้คำปรึกษาแนะนำ
ตลอดจนผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูในสังกัดเทศบาลเมือง
ปากพนังทั้ง 6 โรงเรียนที่ให้ความร่วมมือในการกรอกข้อมูลแบบสอบถามเป็นอย่างดี ยิ่งขอขอบคุณ
อาจารย์สุภาพ แก้วตาทิพย์ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และคุณปิยะวดี คงช่วย ที่ให้คำแนะนำ
ปรึกษาในการวิเคราะห์ข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ประโยชน์และคุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณและขอแสดงความนับถือ
และผู้มีพระคุณทุกท่าน

โภมล พจมานพวงศ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ ..... ก

กิตติกรรมประกาศ ๔

สารบัญ ๕

สารบัญตาราง ๖

บทที่

1 บทนำ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 4

สมมติฐานการวิจัย 5

ขอบเขตของการวิจัย 6

นิยามศัพท์เฉพาะ 8

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 9

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 10

การจัดการศึกษาของเทศบาล 10

การบริหารเทศบาล 10

การบริหารการศึกษาเทศบาล 11

การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาล 13

ผู้บริหาร 14

บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหาร 16

ระเบียบวินัย 23

ความหมายของระเบียบวินัย 23

ประเภทของระเบียบวินัย 24

องค์ประกอบของวินัย 25

บทที่	หน้า
คุณลักษณะของคนมีวินัย	26
ปัจจัยที่มีผลต่อวินัย	28
โทษของการขาดระเบียบวินัยและไม่ตรงต่อเวลา	29
ความมีวินัยในตนเอง	29
ทฤษฎีเบื้องต้นเกี่ยวกับการพัฒนาการของวินัยตนเอง	30
พฤติกรรมปัจจุบันคุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง	32
ประโยชน์ของการมีวินัยในตนเอง	32
การบริหารงานกิจการนักเรียน	33
ประโยชน์ของงานกิจการนักเรียน	34
บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานกิจการนักเรียน	34
การวางแผน	35
การอำนวยความสะดวก	38
การสนับสนุนงบประมาณการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างวินัย	37
การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนส่งเสริมการสร้างวินัย	39
การให้การนิเทศ	40
การประเมินผลการเรียน	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	43
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	46
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	47
วิธีสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ	48
วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	48
การวิเคราะห์ข้อมูล	49
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
5 สรุป อกบุญผล และข้อเสนอแนะ	68
สรุปผลการวิจัย	71
อกบุญผลผลการวิจัย	72
ข้อเสนอแนะ	77

บรรณานุกรม	79
ภาคผนวก	82
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	83
ภาคผนวก ข หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	85
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	99
ประวัติผู้วิจัย.....	108

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่ง.....	47
2 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบคำถาม.....	51
3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)โดยรวม 7 ด้าน.....	53
4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้านการวางแผนนโยบาย.....	54
5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)ด้านการอำนวยความสะดวก.....	55
6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)ด้านการส่งเสริมความมีวินัย นักเรียน.....	56
7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)ด้านการให้การสนับสนุน งบประมาณการจัดกิจกรรม	58
8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)ด้านการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน.....	59
9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)ด้านการให้ภารนิเทศ.....	60
10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)ด้านการประเมินผล	61
11 แสดงการเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการสร้างวินัย นักเรียน โรงเรียนเทศบาลเมืองปากพนัง ระหว่างเพศที่ต่างกัน.....	62
12 แสดงการเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการสร้างวินัย นักเรียน โรงเรียนเทศบาลเมืองปากพนัง ระหว่างอายุที่ต่างกัน	63
13 แสดงการเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการสร้างวินัย นักเรียน โรงเรียนเทศบาลเมืองปากพนัง ที่มีภูมิการศึกษาที่ต่างกัน	64
14 แสดงการเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการสร้างวินัย นักเรียน โรงเรียนเทศบาลเมืองปากพนัง ประสบการณ์ที่ต่างกัน	65
15 แสดงการเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการสร้างวินัย นักเรียน โรงเรียนเทศบาลเมืองปากพนัง ที่มีตำแหน่งที่ต่างกัน.....	66
16 แสดงการเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการสร้างวินัย นักเรียน โรงเรียนเทศบาลเมืองปากพนัง ระหว่างโรงเรียน	67

หน้า

ตารางที่

- 17 แสดงการเปรียบเทียบรายคู่ระหว่างโรงเรียนบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม
การสร้างวินัย นักเรียน โรงเรียนเทศบาลเมืองปากพัง 67